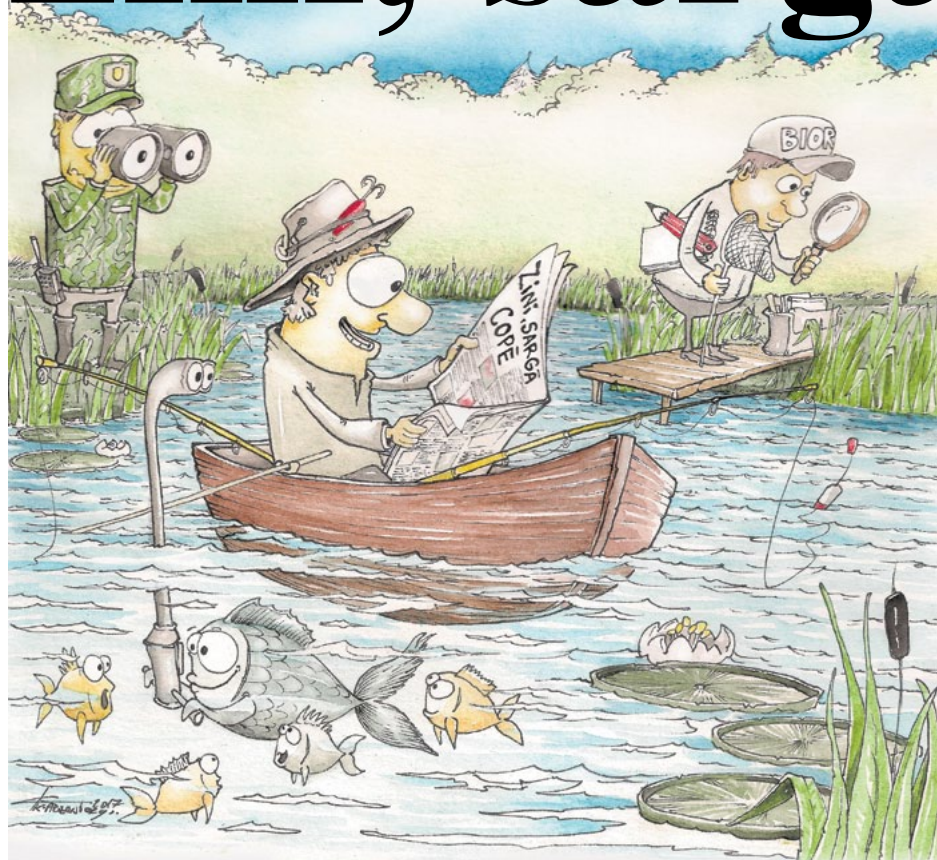

Zini, sargā, copē!

Sveicināti jaunajā tematiskajā lapā!

Limbažu novada pašvaldība sadarbībā ar laikrakstu *Auseklis* startēja Zivju fonda projektu konkursā un guva atbalstu sabiedrības informēšanai par zivju resursu pētījumiem, to racionālu un saudzīgu izmantošanu, atražošanu un aizsardzību.

No maija līdz pat novembrim reizi mēnesī ierastajā avīzes numurā atradīsiet arī tematisko lapu *Zini, sargā, copē!*. Tajā centīsimies apkopot informāciju, kas būtu saistoša *Ausekļa* lasītājiem (cerams, ne tikai makšķerniekiem) no dažādiem bijušā Limbažu rajona novadiem. Kā nekā ūdeņiem nav robežu! Mūsu teritorijā ir skaistas un bagātīgas ūdenstilpes, par kurām kaimiņnovadu iedzīvotāji bieži vien nav informēti. Teiksim, par licencētās makšķerēšanas esamību un nosacījumiem, zivju resursu dažādību, to papildināšanu,

arī draudiem. Šajā lapā uzrunājam ikvienu, kam ūdens, tajā mītošie zivju resursi un kvalitāte ir svarīgi, – ūdenstilpju apsaimniekotājus, makšķerniekus un zvejniekus, trofeju zvejniekus, dabas draugus un citus interesentus, arī ūdenspriekus baudītājus. Kam zivsaimniecība nav tuva, varēs iepazīties ar t.s. copmaņu stāstiem vai receptēm.

Aicinām iesaistīties šīs lapas veidošanā! Varbūt esat noķēris kādu neparastu vai iespaidīgu zivi, fiksējis kaut ko citu interesantu saistībā ar ūdeņiem? Iespējams, jūsu krājumā ir kāds labs pastāsts vai zivju ēdienu recepte? Dodiet ziņu!

Līga LIEPIŅA

Lapā izmantoti

Kristapa AUZENBERGA zīmējumi

Ozolaines dīķī bērni sacenšas par Zelta karpu

Maija sākumā Ozolaines dīķī tās apsaimniekotājibiedrība rīkoja tradicionālās karpu makšķerēšanas sacensības bērniem un jauniešiem *Zelta karpā*. Biedrības pārstāvis Roberts Meiluns sprieda, ka laiks vēl diezgan auksts, tādēļ karpas, visticamāk, būs mazaktīvas. Lielākoties gan jaunie makšķernieki pie sava loma tika.

Āsterietis Edvards Vītoliņš kopā ar tēti Jāni uz sacensībām Ozolainē ieradās pirmoreiz. Trešklasnieks makšķerē jau no mazotnes. Un kā nu ne, ja pie mājas ir savs dīķis un netālu arī Āsteres ezers! Puikas copmaņa karjerā līdz šim lielākā karpā bijusi 2,5 kg smaga, noķerta piemājas dīķī. Edvardam pie sirds iet arī plēsēju makšķerēšana. Tēvs un dēls Vītoliņi par copes veiksmi nebēdāja. – *Nebraucām uzvarēt, galvenais ir būt svaigā gaisā. Dēls lai mācās un ķer!* – teica J. Vītoliņš.

Iesācēji šajā dīķī bija arī Roberts un Tomass Adrians Lietiņi. Abus uzmanīja un padomus deva tētis Jānis. Bērni viņu *iekurbulējuši* braukt šurpu. J. Lietiņš bija pārsteigts, ka sacensību rīkotājam izdevies saorganizēt tik daudz bērnu. Pirms mest ākus ūdenī, trijotne karpas arī piebaroja, izmantojot zivju *kombikormu*. Abi mazie kopā todien dabūja deviņas karpas.

Elvis Krumeņš savu pirmo sacensību karpu izvilka jau tūdaļ pēc starta. Kopumā puisis todien noķēra 13 zivju! Elvim pašam bija pārsteigums, ka tā veicās. Copes vietu viņš izvēlējās uz mazā dambja. Izrādās, tā viņam ir laimīga, jo tur sacensībās veicoties katru gadu. Aktīvs Ozolaines sacensību dalībnieks ir arī Reinis Brunēvics.

Šoreiz, priedādamās par skaisto laiku un vēloties baudīt dienu svaigā gaisā, viņam bija pievienojusies arī mamma Liesma. Viņa smeļoties atzina, ka pati neprot makšķerēt, bet tikai komandēt, kurā brīdī jācopē. Reinis ēsmām izmantoja vārtus karpupeļus. Viņa mamma pačukstēja, ka, tos vārot, drusku pievienojusi ķiplokus un kanēli. Šāda garša karpām pavasarī patīkot. Kāds piebilda, ka var izkaltēt zivju gārņa kājas, tās samalt un pulveri pievienot zivju barībai. Gārņa kājām piemīt smaržviela, kas pievilina zivis. Liesma palielēja organizatorus par šāda pasākuma bērniem rīkošanu: – *Man patīk vērot, kā mazie ķer zivis. Makšķerēšana ir labs, azartisks un veselīgs sporta veids, īpaši bērniem, kuri daudz laika pavadā pie datora.*

Sacensību smagāko jeb *Zelta karpu* (1,04 kg) laimējās izvilkt Laurai Meilunai. Meiteni apbalvoja ar zivs formas statueti. Septiņgadniece, kura septembrī sāks skolas gaitas, ir pacietīga makšķerniece. Sacensībās sveica arī smagāko kopējo lomu guvējus vairākās vecuma grupās. Bērnu vecumā no 6 līdz 8 gadiem vidū uzvaru izcīnīja *zelta karpas* copmane Laura ar kopējo lomu 4,62 kg (7 zivis). 2. un 3. vietā attiecīgi ierindojās Elīze Šrēdere (2,23 kg) un Emīls Bērziņš (2,14 kg). Šajā vecumgrupā bija sīva konkurence: Tomass Lietiņš noķēra četras zivis (kopējais svars 1,97 kg), bet Marta Meiluna – trīs (1,83 kg). Arī pārējiem jaunākajiem makšķerniekiem izdevās tikt vismaz pie viena vai diviem lomiem. Pašam jaunākajam copmanim, sešgadniekam Robertam

Septiņgadniece Laura Meiluna priecīga gan par uzvaru savā vecuma grupā, gan par smagāko izvilktu sacensību karpu. Meitene sacensībās kopumā noķēra septiņas zivis

Desatņņikovam, lomā tika divas karpiņas. Vecuma grupā no 9 līdz 11 gadiem veiksmīgākie bija Roberts Lietiņš (2,6 kg), Renārs Jakovļevs (2,15 kg) un Ričards Kristers Meiluns (0,71 kg). Jauniešu (no 15 līdz 16 gadiem) vidū smagākie kopējie lomi bija Mārcim Ozoliņam (4,52 kg), Raivim Krumeņam (2,1 kg) un R. Brunēvicam (1,56 kg). Savukārt vecuma grupā no 17 līdz 19 gadu copes prasmēs mērojās divi puīši. 1. vietu ieguva E. Krumeņš (7,27 kg), bet otrais palika Jānis Bremmers (2,80 kg).

Peldsezona oficiāli ir sākusies!

Oficiāli Latvijā peldsezona sākās 15. maijā. Ūdens temperatūra gan ir zema un peldēšanai lielākajai daļai cilvēku nav īsti piemērota, tomēr Veselības inspekcija jau veikusi pirmo ūdens kvalitātes pārbaudi oficiālajās peldvietās. Valstī tās ir 56 vietas, tostarp bijušā Limbažu rajona teritorijā – peldvietas pie Limbažu Lielezera, Skultes *Vārzās*, arī Ainažu un Salacgrīvas pludmalē, tāpat *Kriminalniekos* Tūjā. Tajās peldēties ir atļauts. Paraugus ņem reizi mēnesī, nākamā pārbaude – 5. un 6. jūnijā.

Makšķerēšanai Lādes ezerā ievieš jaunus licenču veidus

Spēkā stājušies Limbažu novada domes sēdē aprīlī apstiprinātie nolikumi par licencēto makšķerēšanu un vēžošanu Lādes ezerā turpmākajiem pieciem gadiem. Ezera apsaimniekotājibiedrības pārstāvis Jānis Martinsons pastāstīja, ka nolikumos nav nekādu īpašu jaunumu. Tiesa, makšķerēšanai ieviesti divi jauni licenču veidi – diennakts licence, kas maksā 5 eiro, kā arī mēneša par 12 eiro. Noapaļojot nedaudz augušas visas maksas, vairāk – no 2,85 uz 4 eiro – par vienas dienas licenci makšķerēšanai maijā. – *Tas tālab, ka šomēnes vēl visas zivis nav pilnībā iznārstojušas. Spriežam – jo dārgāka licence, jo makšķernieki mazāk brauks...* Lai gan – kuram tas ir asinis, tam vienlīga, – secina J. Martinsons. Līdzšinējais vēsais pavasaris gan nav rosinājis ne zivju, ne makšķernieku īpašu kustību. Viņš pats arī vēl neesot makšķerējis, jo gaida siltāku laiku, lai varētu šo nodarbi baudīt. Tomēr makšķernieki braucot – no Siguldas, arī no Rīgas. Kādam lomā gadoties arī pa līdaciņai. Brangākā – 6,8 kg – šosezon trāpījusies siguldietim Jānim Krēgeram.

J. Martinsons šaubās, vai šogad varēs likt lietā nolikumu par licencēto vēžošanu, jo pēdējos pāris gados ar vēžiem bijis gaužām slikti. Laime, ja bijuši daži. Kā būs šogad, viņš vēl neprognozē, pavērošot situāciju un pēc Jāņiem varbūt kaut ko varēsot secināt. Šogad arī nav paredzēts papildināt vēžu krājumus Lādes ezerā, iespējams, to darīs nākamgad.

Turpinājums – 10. lpp.

Prognoze - pēc dažiem gadiem būs sliktā nēģu raža

Pēc dažiem gadiem varētu būt nēģu neražas gads. Tā pēc novērotā nēģu ķeršanas lieguma laikā, kas sākās jau 1. februārī, spriež Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās pārvaldes vecākais inspektors Jānis Brants. – *Salacā varētu neredzēt, kā nēģi nāk uz nārsta, bet mazajās upītēs parasti to manīja – nēģus nārsta vietās varēja pat ar rokām lasīt. Šobrīd nekāda kustība nav manīta. Jāsecina, ka nav, kam nākt, un tas nozīmē, ka pēc gadiem pieciem nēģu būs maz,* – teic inspektors. Indikators tam, vai nēģu nārsts notiek, ir arī maluzvejnieku rošība. Iepriekšējos gados, piemēram, no Āges, tika celti ārā pa padsmi *malīku* ieliktiem nēģu mirdiņiem, bet šogad tādu nav. Salacā šogad izņemts viens mirds un divi toveri, kas, tā teikt, bija ielikti kā dežurējošie, lai saprastu – nāk vai nenāk nēģi nārstot.

Katvaru ezerā sākas čempionāts Noķer – atlaid

Biedrība *Katvaru ezers* jau ceturto gadu rīko karpu makšķerēšanas čempionātu *Noķer – atlaid* Katvaru ezerā. Interesenti var sacensties par lielākās karpas izvilšanu līdz oktobra beigām. Sacīkstē vērtē zivis, kas smagākas par 7 kg. To dalībniekiem pēc kopīgas fotografēšanās ar brango zivi un sacensību tiesnesi karpas saudzīgi jāielaiž atpakaļ ezerā. Jo smagāka karpā, jo vairāk tai pēcnācēju. Biedrības valdes priekšsēdētājs Jānis Krūmiņš teic, ka pagaidām gan karpas vēl *gul*, jo ūdens pārāk auksts. Vīri pa brīvdienām esot mēģinājuši tās ķert, bet bez rezultātiem. Domājams, ja nedēļas nogalē būs solītie vairāk nekā +20 grādi, karpas aktivizēsies. Arī līdakas pagaidām slikti ķeras. Copmaņiem trāpījušās tikai pāris kilogramu smagās.

Sākums – 9. lpp.

ALDA jaunumi

Limbažu novada pašvaldības aģentūrā (PA) ALDA papildināts piedāvājumu klāsts pludmales apmeklētājiem. Mazākos atpūtniekus rotaļu laukumā gaida jauna iekārta – tīkla piramīda jeb zirnekliis. Bērniem ļoti patīk. Gluži nesen pludmalei piegādāti arī 2 t.s. SUP dēļi ar airiem. Pirmie interesenti un izmēģinātāji ar tiem jau izbraukuši ezerā. Tie iegādāti pēc pludmales apmeklētāju rosinājuma.

26. maijā plkst. 13 interesenti aicināti apmeklēt Zilā karoga mastā uzvilšanas pasākumu Limbažu Liel ezerā pludmalē. Tas te plīvos jau trešo gadu. Zilais karogs ir starptautisks ekoserifikāts, kam šogad aprit jau 30 gadu. Par aktivitātēm, kas notiks pēc karoga uzvilšanas mastā, vēl tiks ziņots. Karoga pacelšanas pasākumā iecerēts piesaistīt ekoskolu – Limbažu 3. vidusskolu, kas Vides izglītības fonda rīkotajā konkursā par Zilo karogu ieņēma lielāko daļu godalgoto vietu.

Limbažu novada dome apstiprinājusi pilnvarotās personas kārtības uzturēšanai un zivju resursu sargāšanai Augstrozes un Limbažu Liel ezerā un Limbažu Dūņezērā. Katru ezeru uzraudzīs vairāki sabiedriskie inspektori, no kuriem daži uzmanīs visus ALDA ezerus. Pilnvarotie ir tiesīgi pārbaudīt gan makšķerēšanas licences, gan gada kartes, tāpat izvilkt nelikumīgi ieliktos tīklus. To, ka viņi ir sabiedriskie inspektori, apliecina speciālas apliecības, izsniegtas uz vairākiem gadiem.

Jaunie licencētās makšķerēšanas noteikumi Limbažu Liel ezerā un Augstrozes Liel ezerā paredz, ka turpmāk maijā šajās ūdenstilpēs nedrīkstēs makšķerēt no laivas. ALDA direktors Jānis Remess teic, ka makšķernieki ir saprotoši un neapmierinātību nav paiduši. Daudzi piekrit, ka zandartu nārstu saudzēšanai šādu noteikumu atjaunot vajadzēja jau sen. Viens gan bija mēģinājis copēt no laivas, bet airētāji viņam aizrādījuši un makšķernieks tūdaļ devās projām. Ar līdakām to copes sezonas atklāšanā gan klājies reti švaki – temperatūra bija -5 grādi un to aktivitātes praktiski nebija. Tagad, siltākā laikā, gan manīts, ka līdakas lēkā.

Limbažu novada dome apstiprinājusi jaunu nolikumu (uz 5 gadiem) par licencēto makšķerēšanu Augstrozes un Limbažu Liel ezerā un Dūņezērā. Jaunums – mēneša makšķerēšanas licences turpmāk nebūs jāiegādājas katram ezeram atsevišķi, derēs kopējā. Atsevišķi iegādājamas tikai dienas un bezmaksas copēšanas licences. Tāpat noapaļotas licenču cenas, piemēram, 2,85 eiro vietā ir 3, bet 7,10 vietā – 7 eiro.

18. jūnijā Lādes ezerā Sudraba ceļojošais ALDA KAUSIS 2017 spiningošanā (1. posms)

Sīkāka informācija, zvanot pa tālr. 26142812.

ALDA kausa izcīņa, tāpat kā iepriekš, noritēs piecās Limbažu novada ūdenstilpēs: Augstrozes un Limbažu Liel ezerā, Limbažu Dūņezērā, Katvaru un Lādes ezerā. Kausa izcīņas posmi būs katra mēneša trešajā svētdienā. Aprīlī notikušajā Limbažu novada pašvaldības aģentūras ALDA rīkotajā makšķernieku sapulcē kā 1. posma norises vieta izlozēts Lādes ezers. Pēc sacensībām šajā ezerā izlozēs nākamā posma norises ūdenstilpi.

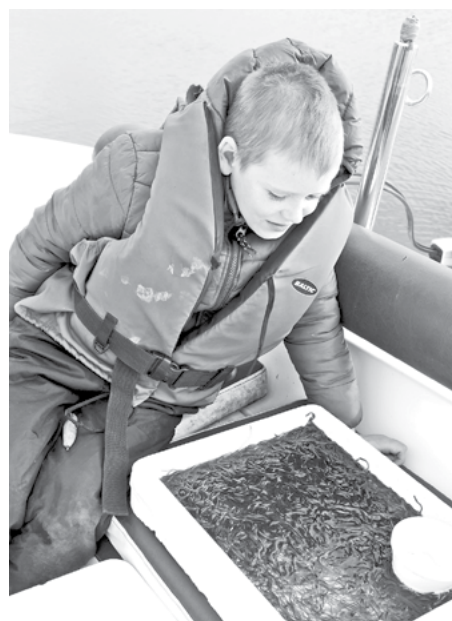
Mūspuses ūdenstilpēs papildina zušu krājumus

Maija otrajā nedēļā vairākās Latvijas, tostarp bijušā Limbažu rajona, ūdenstilpēs ielaida stikla zušu mazuļus. Tas darīts ne tik daudz makšķernieku priekam, bet, lai saglabātu un pavairotu šīs sugas populāciju valsts ūdenstilpēs.

Uz Limbažu Liel ezeru 25 400 zutēnu atvīzināja Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR pārstāvji Jānis Bajinskis un Jānis Aizups. Viņi todien mazuļus piegādāja arī Salacā (15 000), Svētupē (4000) un Vitrupē (nepilni 4000). Savukārt viņu kolēģi paralēli aizveda 4000 zutēnu arī uz Pēterupi Bīriņos. Tie bija izkārtoti putuplasta kastēs (katrā vidēji 3200 mazuļu) ar pievienotu skābekļa tableti katrā. Laižamais apjoms katrā ūdenstilpē izrēķināts pēc formulas, ka uz 1 ha jābūt 100 gabaliem. Tos rekomendē laist upēs un ezeros, kam ceļā uz jūru nav HES veida šķēršļu.

Vairākus centimetrus garās, kustīgās čūskiņas ir dažus gadus vecas. BIOR pārstāvji J. Aizups un J. Bajinskis skaidroja, ka zutēniem, lai iedzīvotos, vēsais ūdens tieši nāks par labu. Tāpat to izdzīvošanas procents būs diezgan augsts, jo tie ir ļoti aktīvi un, tikko ielaidīti, jau meklē dūņas, kur slēpties. Tieši tāpēc Limbažu novada pašvaldības aģentūras ALDA direktors Jānis Remess kopā ar dēlu Jāni Miku tos laida tuvāk ezera krastiem.

Ziemeļvidzemes ūdenstilpēs maija sākumā ielaida apmēram pusmiljonu zutēnu, visvairāk Burtņieku ezerā – 400 000. Kopumā uz Latviju no Lielbritānijas, kur ienākuši no Sargasu jūras (zuši nārstot ti-

Jaunais makšķernieks Jānis Miks Remess zušu mazuļus, ko laidīs Limbažu Liel ezerā, laicam jau redz savu nākotnes lomu

kai tajā) un nozvejoti, atvests aptuveni 1,05 miljoni zušu mazuļu. Par tiem samaksāts 231 000 eiro, ko pilnībā sedz Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds. Šī krājuma papildināšana mūsu valstī tiek veikta saskaņā ar Latvijas Nacionālo zušu krājumu pārvaldības un Zivju resursu mākslīgās atražošanas plānu 2017.—2020. gadam. ES pieņemtā regula paredz, ka visām dalībvalstīm jāiesaistās zušu krājuma atjaunošanā. BIOR Zivju resursu pētniecības departa-

menta Iekšējo ūdeņu nodaļas vadītājs Jānis Birzaks skaidro, ka zušu krājuma atjaunošana paredzēta divu gadu ciklā – šogad aptverta Vidzeme un Zemgale, bet nākamgad tos laidīsot arī Daugavā un Kurzemē.

Pirms četriem gadiem mūspuses ūdenstilpēs jau ielaida mazos zutēnus. Makšķernieki teic, ka tie jau izauguši smuki, pat 50 un 60 cm gari. Starp citu, zutis šogad izvēlēts par Latvijas dabas simbolu – Gada dzīvnieku 2017. Pagaidām zušus nav iespējams pavairot mākslīgi, tāpēc mazās čūskiņas zvejo ar speciāliem tīkliem Lielbritānijas piekrastes ūdeņos. J. Birzaks lēš, ka varētu paiet daži desmiti gadu, līdz jaunie zuši no Sargasu jūras paši sāks nākt atpakaļ uz Baltijas jūru, arī Latvijas ūdeņiem. Pagaidām dabīgais zušu atražojums Baltijas jūras centrālajā daļā esot ļoti mazs. Sarunbiedrs norāda, ka šobrīd zušu populācijas atjaunošanā bīstams ir Dānijas šaurums, kur notiek aktīva to zveja. Tādējādi Latvijā pasargātus zušus, tiem dodoties nārstot, var pārtvert un noķert šauruma zvejnieki.

J. Birzaks priecājas, ka tagad institūta pētnieki un viņu palīgi, veicot monitoringu Latvijas ūdenstilpēs, arvien biežāk mana arī zušus. BIOR aicina makšķerniekus talkā – aizpildīt speciāli sagatavotu nelielu anketu, lai izvērtētu zušu esamību arī mūspuses ūdenstilpēs un to, kā copmaņiem izdodas tos noķert. BIOR Iekšējo ūdeņu nodaļas vadītājs teic – makšķerniekiem nav pamata bažīties, ka tamdēļ iestāsies kādi papildu aizliegumi attiecībā uz šo dzīvnieku ķeršanu. Par anketām var interesēties PA ALDA.

Taimiņu mazuļus ielaiž Salacā, tās pietekās un...

Otrdien Salacā un tās pietekās ielaida 7700 taimiņu mazuļu. Tie ir pēcnācēji tām lašu mammām un papiem, kas noķerti pirms diviem gadiem, inkubēti un auguši Braslas zivju audzētavā. Šis projekts izmaksāja 9000 eiro, no tiem 7830 finansēja Zivju fonds (ZF), atlikušo – pašvaldība. Salacgrīvas novada domes projektu koordinatore Solvita Kukanovska pastāstīja, ka fonds atbalstījis 50 taimiņu noķeršanu vaislai arī šoruden. Tādējādi jau trešo gadu pēc kārtas tiek turpināta šo zivju mazuļu ataudzēšana. Salacgrīvieši šogad iepauzēja ar finansējuma prasīšanu ZF nēgu

kāpuru ielaišanai, ko pirms tam bija darījuši divus gadus. – *Pērn nēgu zvejnieki piedzīvoja tik sliktu gadu, ka bija pat neērti viņiem prasīt nēgus vaislai*, – atzinās S. Kukanovska. Viņa cer, ka šis rudens nēgu zvejniekiem būs ražīgāks.

... Saulkrastu puses mazupītēs

Vidzemes Zvejnieku biedrība (VZB) divgadīgos taimiņus – kopskaitā 3500 – ielaida Agē, Kīšupē un Pēterupē. Biedrības pārstāvis Jānis Brants pastāstīja, ka šis jau ir sestais pavasaris, kad VZB ar Zivju fonda atbalstu pavairo taimiņu krājumus Saulkrastu puses mazupītēs.

Staiceles Vimbu svētkos izvelk... vienu vimbu

Staicele norisinājās tradicionālie Vimbu svētki, kad 15 lielākā un mazākā copmaņi sacentās, kurš dabūs vairāk vimbu un tādējādi tiks kronēts par šo zivju karali. Pirms sacīkstēm makšķernieki sapulcējās uz tradicionālo parādi un svētku karoga svinīgo uzvilšanas mastā. Todien zivis, domājams, vēsā laika dēļ, bija kūt-ras, bet Vimbu karali atrast tomēr izdevās.

Alojas novada Tūrisma informācijas centra vadītāja Inese Timermane stāsta, ka veiksmē sacensībās uzvarēja Indulis Graviņš, kurš izvilka todien vienīgo vimbu, 540 g smagu. Tādējādi viņš kļuva par Vimbu karali tāpat kā aizpērn. I. Graviņš arī kopumā izvilka visvairāk zivju (aptuveni 2,6 kg) un bija sacensību uzvarētājs vīriešu konkurencē. Aiz viņa palika Aigars Frīdbergs un Dzintars Denis. Dāmu konkurencē copēšanas veiksmē mērojās Inna Merkuljeva un Kristīne Ābele. Inna tika pie 1,16 kg smaga loma un uzvarēja. Sacensību dalībnieku – bērnu –

Šī gada Vimbu karalis Indulis Graviņš (centrā) kopā ar citiem makšķerēšanas sacensību uzvarētājiem

vidū vislabāk veicās Egilam Merkuljevam, viņam Salaca dāvāja 0,48 kg smagu lomu. 2. un 3. vietā ierindojās attiecīgi Anniņa Ābele un Kristīne Usačeva. Visi compaņi dienas gaitā kopā izvilka 4,95 kg smagu lomu. Starp citu, ar Salacā retāk sastopamo sapalu laimējās Arnoldam Grebežnikam. Biežāk ķērās raudas un asari.

Eināra BĒRZIŅA foto

Tematisko lapu atbalsta:

Lapu sagatavoja Līga LIEPIŅA un Regīna TAMANE